

23 ביוני 2025

לכבוד:
בצלאל סמוטריץ', שר האוצר
ח"כ ניר ברקת, שר הכלכלה והתעשייה
יואב בן צור, שר העבודה
באמצעות הדואר האלקטרוני

הנזון: קיזום מודל תעסוקה גמישה בתקופת המשבר הנוכחי

סימוכין: פניותינו מימים 17.10.23, 26.10.23, 23.11.23, 11.1.24, 25.6.24, 30.9.24

1. אנו פונים אליכם בבקשה **לפעול בהקדם האפשרי ליישום מודל "תעסוקה גמישה" על מנת לסייע לעסקים ולעובדים המתמודדים עם השלכות המשבר הנוכחי**. גם כעת, כאשר המשק חוזר לפעילות חלקית, רבים מהעובדים לא יכולים לחזור לעבודה מלאה בגלל מגבלות שהמציאות כופה עליהם: ילדים בבית, מקומות עבודה שעדיין סגורים או לא מוגנים ומגבלת התקהלויות. בה בעת, עסקים רבים אינם יכולים לפעול בהיקף מלא, בגלל סיבות דומות, ואובדן הירידה הביקושים לשירותים בתחומים כמו מלונאות, תחבורה, פנאי, אירועים ומסעדות.
2. **המדיניות הנוכחית אינה מאפשרת למעסיקים ומועסקים במצבים כאלו להגיב למצב באופן גמיש ויעיל, במיוחד בהתחשב באי וודאות לגבי התמשכות המשבר הנוכחי**. מעסיקים רבים אינם יכולים לשלם את שכרם המלא של עובדים בזמן של ירידה במחזוריים ובפעילות העסקית. בה בעת, רבים מהעובדים לא מסוגלים לספוג אובדן חלק ניכר משכרם. מצב זה עשוי לדחוק עסקים להוציא עובדים לחל"ת, וברוב המקרים הוא יהיה של חודש לפחות, כדי להבטיח שהעובדים יהיו זכאים לדמי אבטלה. כבר עכשיו, ישנם דיווחים על מעסיקים שאלצו לקבל החלטה זו.
3. כתוצאה מכך, אנו עלולים להיקלע למצבו **המדינה משלמת לעובדים שיכולים לעבוד במשרה חלקית כדי לא לעבוד בכלל**. אם המשבר יחלוף במהירות, ייתכן שחלקם יישארו בבית גם כאשר יוכלו לחזור למשרה מלאה, כדי לא לאבד את זכאותם לדמי אבטלה. מעבר לבזבוז המשאבים וחוסר היעילות, מדיניות זו **מצמצמת את פעילות המשק בטווח הקצר, ואף גורמת נזקים לטווח הארוך**, בשל שיבוש הרציפות העסקית.
4. **בפניותנו שבסימוכין, מאז תחילת מלחמת חרבות ברזל ביקשנו כי תאמצו מתווה של "תעסוקה גמישה": לעומת החל"ת, בבוחו של מודל "תעסוקה גמישה" לאפשר פעילות כלכלית מקסימלית בהתחשב במגבלות, ולצמצם עלויות למדינה**. מהות המתווה היא מתן אפשרות למעסיק, אשר נפגע כלכלית בעת משבר, להפחית באופן זמני את שעות העבודה של העובד ללא הוצאה לחל"ת מלא ומבלי שהדבר יהיה מוגדר כפגיעה בתנאי העסקה. במצב כזה, מוצע כי המדינה תאפשר לעובד לקבל דמי אבטלה עבור השעות שהופחתו ממשרתו.
5. בעקבות דיון שיזמנו בוועדת העבודה והרווחה בינואר 2024 ובקשתנו לאימוץ המודל בארץ, נענה משרד הכלכלה לבקשתנו של יו"ר הוועדה, ח"כ ישראל אייכלר לגבש תכנית ליישום המודל בישראל. [עבור כך נערך מחקר על ידי המכון הישראלי לדמוקרטיה](#), בו נמצא כי **32 מדינות OECD מפעילות מנגנון כזה, וכי אימוצו בישראל תחליף לחל"ת המלא, יצמצם באופן משמעותי את העלויות למערכת הביטחון הסוציאלי; יאפשר רמת הכנסה גבוהה יותר ורציפות תעסוקתית לעובדים; יסייע לעסקים להתמודד עם חוסר הוודאות בתקופות משבר; וגם יסייע באיזון הכלכלה ובשיקום בחזרה מהמשבר**.
6. אימוץ מדיניות זו על ידכם כעת יסייע לעובדים, למעסיקים והמשק כולו. כמו כן, יהיה בכך חיסכון למדינה על פני הצורך לשלם דמי אבטלה מלאים, כפי שפירטנו בתחשיבים בנספח בפניותנו האחרונות שבסימוכין. על כן, **אנו פונים אליכם בבקשה ליישום מיידי של מודל תעסוקה גמישה שבסיסו כבר גובש במשרד הכלכלה, למען העובדים, המעסיקים והביטחון הכלכלי של ישראל בעת חירום**. נודה להתייחסותכם בהקדם האפשרי.

בתודה מראש,

יקותיאל משי, רועי מאור,
מקדם מדיניות – עמותת 121 מנהל פיתוח מדיניות – עמותת 121

העתקים: מיכל פינק, סמנכ"לית אסטרטגיה משרד הכלכלה
אמיר רבין, מנהל תחום המדיניות, האגף לאסטרטגיה ותכנון מדיניות